

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ "ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ"

Ίούλιος 1938

ΕΤΟΣ Β' ΑΡ. 7-8—ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ 4—ΤΙΜΗ ΔΡ. 16

ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ.Π.Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 006

τῆ ζωῆ. Πιοῦ ὅλα αὐτά, τὰ παιδιά, ἔχοντας τὴν πείρα ἀπὸ τὶς δικές τους προσπάθειες, μποροῦν νὰ ἐμβαθύνουν, μὲ τὴ σχετικὴ ἀνάπτυξη πάντοτε, πολὺ περισσότερο καὶ νὰ καταλάβουν τὸ ἔργο τῶν μεγάλων. Ἐμεῖς ποτὲ δὲν παραλείπουμε νὰ τὰ σπρώχνουμε πρὸς τὸ μεγάλο θέατρο καὶ προπάντων ἔχει ὅπου δίνονται περιποιημένα καὶ ἄρια σύνολα.

Δ'. Καὶ μένει τώρα τὸ Δ' ερώτημα : Πῶς μπορεῖ νὰ τροφοδοτιέται ἓνα σχολικὸ θέατρο καὶ τί χρειάζεται γιὰ ν' ἀνταποκριθεῖ στὸν προορισμὸ του ;

Ἐνας σχολικὸς ὀργανισμὸς ποὺ στηρίζεται στὶς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ἐνστικτα τοῦ παιδιοῦ, ποὺ ἀντλεῖ ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ περιβάλλοντος καὶ ὑψώνεται γιὰ νὰ ὑποστηρίξει ἀνώτερους σκοποὺς καὶ κατευθύνσεις, ὁ ὀργανισμὸς αὐτὸς τροφοδοτιέται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ ζωῆ, ὅταν ἡ ζωῆ δὲν ψευδίζεται, δὲ διαστρέφεται, ὅταν μένει πηγαία, παλλό-

μενη, ὀλόδροση, ὅπως τέτια εἶναι ἡ παιδικὴ ζωῆ.

Γι' αὐτὸ τὸ σχολεῖο πρέπει νὰ εἶναι κοινωνία παιδικὴ πρῶτα ἀπ' ὅλα. Καὶ ἐπειδὴ τὸ παιδί δρᾷ ἀκούραστα, ἀγαπᾷ θερμᾷ, πιστεύει μὲ φανατισμὸ καὶ ἀναζητᾷ μὲ ἀπληστίϊ, ἔτσι ὀλόκληρο τὸ πνεῦμα τοῦ σχολείου πρέπει μὲ στοργὴ καὶ σεβισμὸ νὰ προσπαθεῖ νὰ βοηθᾷ καὶ νὰ ὑποβλεπὶ φωτισμένα καὶ ἤρεμα στὸ παιδί ποιὰ θὰ εἶναι ἡ σωστή, ἡ τέλεια ὀλοκλήρωσή του. Τὸ κάθε τι ποὺ θ' ἀναδοθεῖ ἀπὸ ἓνα τέτιο γεμάτο φυσικότητα, καὶ εὐεξία σχολικὸ περιβάλλο θὰ εἶναι φυσικὸ, εἰλικρινὲς καὶ μὲ νόημα. Ἐτσι κάθε θεατρικὸ ἔργο θὰ εἶναι συνισταμένη ὄλων τῶν παραγόντων ποὺ ἐπιδρῶν σ' ἓνα σχολεῖο καὶ ἡ ὑπέρξη καὶ ποιότητα τοῦ σχολικοῦ θεάτρου ἀναμφισβήτητο δείγμα τῆς ζωτικότητας, τῆς υγείας ἢ καὶ τῆς καχεξίας τῆς σχολικῆς ἀτμόσφαιρας !

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΥΔΟΥΣΗ

Γ. Σ. Δάνου Δημοδιδασκάλου

Τὰ παιδαγωγικὰ παιγνίδια τοῦ Decroly (*)

Γ'. Παιγνίδια γιὰ τὴν ἀνάπτυξη διαφόρων ἰδιοτήτων τοῦ παιδιοῦ (1)

Τὰ παιγνίδια αὐτὰ ἔχουν σκοπὸ νὰ ἀναπτύξουν τὶς αἰσθήσεις τοῦ παιδιοῦ, τὴν παρατηρητικότητά του, τὴν προσοχή, τὴν κρίση, τὴν ἀντίληψη, τὴν κινητικὴ του ἱκανότητα κλπ. Ἀποτελοῦνται ἀπὸ σχήματα καὶ ἀντικείμενα, γνωστὰ στὰ παιδιά, ποὺ προκαλοῦν καὶ συγκρατοῦν τὸ ἐνδιαφέρον τους καὶ τὴν προσοχή τους καὶ ὄχι ἀπὸ γεωμετρικὰ σχήματα, ἔπειδὴ μὲ διαφόρους ἔρευνες ποὺ ἔχουν γίνῃ γιὰ νὰ καθοριστοῦν τὰ ὕλικά καὶ τὰ ἀντικείμενα ποὺ προτιμοῦν τὰ παι-

διὰ τῶν νηπιαγωγείων καὶ στὶς δυὸ πρῶτες τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, ἀποδείχτηκε πὼς ἡ αὐθόρμητη ἐνεργητικότητα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παιδιῶν αὐτῶν κινητοποιοῦνται καὶ συγκρατοῦνται καλύτερα μὲ πράγματα φυσικὰ καὶ συγκεκριμένα. Διαφοροῦνται σὲ ὀπτικά παιγνίδια, σὲ ὀπτικὰ καὶ κινητικὰ καὶ σὲ κινητικὰ καὶ ἀκουστικὰ κινητικὰ.

α'. Ὀπτικὰ παιγνίδια. I. Παιγνίδια γιὰ τὴν διάκριση τῶν χρωμάτων.

1ο Παιγνίδι. Γίνεται γιὰ νὰ ἐξακριβωθεῖ ἂν τὰ παιδιά μποροῦν νὰ διακρίνουν ὅλα τὰ χρώματα καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς προσοχῆς. Ἀποτελεῖται, ὅπως καὶ ὅλα τὰ παιγνίδια γιὰ τὴν διάκριση τῶν χρωμάτων, ἀπὸ δυὸ χαρτόνια (28×22) χωρισμένα σὲ ἐννιά κομ-

* Συνέχεια ἀπὸ τὰ τεύχη 4 καὶ 6 σελίδες 151-154 καὶ 242-244.

1. Κοιτῆς Decroly et Monchamp «L'initiation à l'activité intellectuelle et motrice par les jeux éducatifs» σ.λ. 53. Τὰ παιγνίδια αὐτὰ γίνονται κυρίως ἀπὸ παιδιά νηπιαγωγείων καὶ ἀπὸ ἀνώμαλα ἢ ἀδύνατα ἀπὸ πνευματικὴ ἀποψη.

μάτια τὸ καθένα. Εἶναι σχεδιασμένο ἕνα παιδάκι μὲ ρούχα χρωματιστά μὲ 18 χρώματα καὶ ποὺ βγαζει σαπουνόφουσες.

2ο παιχνίδι. Εἶναι μιὰ ἀσκηση τῆς προσοχῆς. Ἀποτελεῖται κι αὐτὸ ἀπὸ δυὸ χαρτόνια σὲ ἔννια κομμάτια χωρισμένα, ὅπου εἶναι σχεδιασμένα ἕνα παιδάκι ποὺ παίζει μὲ τὴ σφαῖρα καὶ ποὺ τὰ ρούχα του καὶ ἡ σφαῖρα ἔχουν 4 χρώματα, διαφορετικὰ στὸ κάθε κομμάτι.

3ο παιχνίδι. Εἶναι μιὰ δυσκολώτερη ἀσκηση τῆς προσοχῆς. Σὲ κάθε κομματάκι τῶν χαρτονιῶν εἶναι ζωγραφισμένο ἕνα μικρὸ κοριτσάκι ποὺ πηγαίνει περίπατο ἔχοντας καὶ μιὰ ὀμπρέλα ἀνοιχτή. Τὰ χρώματα τῆς ὀμπρέλας, τοῦ καπέλλου καὶ τοῦ πανωφοριοῦ της, κόκκινο, πράσινο, γαλάζιο καὶ κίτρινο, εἶναι συνδυασμένα διαφορετικὰ στὸ κάθε κομματάκι.

4ο παιχνίδι. Ἡ ἴδια ἀσκηση μὲ τέσσερα συνδυασμένα χρώματα γιὰ τὸ κάθε χαρτόνι. Εἶναι σχεδιασμένα ἕνα μικρὸ παιδί καὶ ἕνα μικρὸ κορίτσι ἀγκαλιασμένα. Τὸ φόρεμα τοῦ κοριτσιοῦ, ἡ μεγάλη ζώνη της, τὸ κουστούμι τοῦ παιδιοῦ καὶ οἱ κάλτσες του ἔχουν συνδυασμὸ χρωμάτων, διαφορετικὸ σὲ κάθε κομματάκι.

II Παιχνίδια γιὰ τὴ διάκριση σχημάτων καὶ χρωμάτων σὲ συνδυασμὸ.

Γιὰ νὰ συνηθίσουν τὰ παιδιά νὰ καθορίζουν ἀκρὸ βῆς τὰ σχήματα, πιάνουν καὶ ψηλαφοῦν διάφορα ἀντικείμενα ποὺ βρίσκονται σ' ἕνα κ-βώτιο ποὺ εἶναι στὴ διίθεσή τους. Ἐπίσης καὶ στὴ φύση βλέπουν καὶ ἀναγνωρίζουν σχήματα φυσικά, δὲν μποροῦν ὅμως τὰ ἴδια αὐτὰ σχήματα ποὺ βλέπουν νὰ τὰ ἀναγνωρίσουν καὶ στὸ χαρτί καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἀσκηθοῦν μὲ διάφορα παιχνίδια.

1ο παιχνίδι. Μ' αὐτὸ ἀναγνωρίζουν διάφορες εἰκόνες μὲ ζωηρὰ χρώματα. Δυὸ χαρτόνια (28×22) εἶναι χωρισμένα σὲ ἔννια κομμάτια τὸ καθένα, μὲ διάφορα σχέδια καὶ εἰκόνες. Σὲ ἄλλα μικρὰ χαρτονάκια εἶναι σχεδιασμένα τὰ ἴδια σχέδια καὶ εἰκόνες. Τὰ χαρτονάκια αὐτὰ τὰ παιδιά πρέπει νὰ τὰ βάλουν

στὰ ἀντίστοιχα κομμάτια τῶν δυὸ μεγάλων χαρτονιῶν.

2ο παιχνίδι. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ χαρτόνια (28×22) χωρισμένα σὲ ἔννια κομμάτια τὸ καθένα. Στὰ χαρτόνια αὐτὰ εἶναι σχεδιασμένες διάφορες ἀπλὲς σκηνές: εὐκολονόητες γιὰ τὰ παιδιά. Ἐπάνω στὰ χαρτόνια αὐτὰ βάζουν τὰ παιδιά ἄλλα μικρὰ χαρτονάκια μὲ σχεδιασμένες τὶς ἴδιες σκηνές.

3ο παιχνίδι. Μὲ τὸ παιχνίδι αὐτὸ γίνεται ἀνάλυση μικρῶν σκηνῶν. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ ὁμοιες εἰκόνες. Ἡ μιὰ μένει ὅπως εἶναι καὶ ἡ ἄλλη κόβεται σὲ δυὸ, τέσσερα, ἕξη ἢ ὀχτὼ κομμάτια, ὀρθογώνια ἢ τριγωνικά ἢ τετραγωνικά ἢ ρομβοειδῆ. Τὰ παιδιά τώρα πρέπει νὰ ἀνταμῶσουν τὰ κομμάτια αὐτὰ καὶ νὰ φτιάσουν τὴν ἴδια εἰκόνα τὴν πρώτη φορά, κοιτάζοντας τὸ μοντέλο καὶ ὕστερα ἀπ' ἕξω. Ἄλλα πάλι χαρτόνια ἔχουν ἀπὸ μιὰ διαφορετικὴ εἰκόνα καὶ στίς δυὸ ἐπιφάνειές τους καὶ ἔτσι παρουσιάζουν μεγαλύτερη δυσκολία.

Γιὰ τὰ χαρτόνια αὐτὰ γίνεται ὅ,τι καὶ παραπάνω.

4ο παιχνίδι. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕξη εἰκόνες ποὺ παριστάνουν σκηνές χρωματιστές. Ἀτὸ τὶς σκηνές αὐτές λείπουν μερικὰ πρόσωπα ἢ ἀντικείμενα. Εἶναι σχεδιασμένο μονάχα τὸ ἔξωτερικό περίγραμμα. Τὰ παιδιά τώρα πρέπει νὰ βάλουν στὰ ἄδεια αὐτὰ μέρη μικρὰ ξεχωριστὰ χαρτονάκια, ποὺ ἔχουν σχεδιασμένο καὶ χρωματιστὸ ὅλο τὸ σχέδιο τῶν παραπάνω προσώπων καὶ ἀντικειμένων. Μετὰ τὴν ἀσκηση αὐτὴ γίνονται ἄλλες ἀσκήσεις, ὅπου τὰ παιδιά κάνουν ἀνάλυση διαφόρων ἀντικειμένων, ξεχωρίζοντας τὸ σχῆμα ἀπὸ τὸ χρῶμα.

5ο παιχνίδι. Σ' ἕνα χαρτόνι εἶναι σχεδιασμένα δώδεκα ζευγάρια παπούτσια. Κάθε ζευγάρι εἶναι σχεδιασμένο μὲ διαφορετικὸ χρῶμα καὶ σὲ κατεύθυνση ἀντίθετη ἀπὸ τ' ἄλλο. Τὰ παπούτσια αὐτὰ εἶναι σχεδιασμένα καὶ σὲ μικρὰ ἄλλα χαρτονάκια, μὲ τὸ ἴδιο χρῶμα καὶ κατεύθυνση καὶ τὰ παιδιά πρέπει νὰ προσέξουν καὶ τὸ χρῶμα καὶ τὴν κατεύθυνσή τους καὶ νὰ τὰ βάλουν στὸ μεγάλο χαρτόνι.

6ο παιχνίδι. Σ' ἕνα χαρτόνι εἶναι σχεδιασμένες ἕξη χύτρες μὲ διαφορετικὸ

χρῶμα ἢ καθεμιά, κι ἄλλες ἔξη σὲ ἄλλο σχῆμα μὲ τὰ ἴδια ὁμῶς χρώματα τῶν πρῶτων ἔξη. Γίνεται ὅ,τι καὶ στὸ προηγούμενο παιχνίδι.

7ο παιχνίδι. Σὲ 16 χαρτονάκια (5X8) εἶναι σχεδιασμένα τέσσερα ἀντικείμενα γνωστά σὲ τέσσερα χρώματα. Τὰ παιδιά πρέπει νὰ βάλουν τὰ χαρτονάκια αὐτὰ σὲ τέσσερα μέρη χωριστὰ σύμφωνα μὲ τὰ χρώματα καὶ σχέδια. Τοῦ ἴδιου γίνεται καὶ μὲ τέσσερα γεωμετρικὰ σχήματα.

8ο παιχνίδι. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 3 χαρτόνια μὲ ἔξη κομμάτια τὸ καθένα. Σὲ κάθε κομμάτι εἶναι σχεδιασμένα 4 ἀπὸ τὰ ἔξη: ὁ ἀντικείμενα, κουτί, μελανοδοχείο, φλυτζάνι, σφύριμα, σβούρι καὶ χύτροι. Τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ ἔχουν τὸ ἴδιο χρῶμα τὸ καθένα σὲ ὅλα τὰ κομμάτια. Τὰ παιδιά τῶρα πρέπει νὰ βάλουν στὸ κάθε κομμάτι ἓνα ἄλλο μικρότερο χαρτόνι μὲ τὰ ἴδια σχήματα.

III. Παιχνίδια γιὰ διάκριση σχημάτων καὶ κατευθύνσεων.

1ο παιχνίδι. Δώδεκα διάφορα βίζα εἶναι σχεδιασμένα σ' ἓνα χαρτόνι (28X22) καὶ τὰ παιδιά πρέπει νὰ βάλουν στὸ κάθε βίζο ἓνα ἄλλο μικρότερο χαρτόνι μὲ τὸ ἴδιο βίζο.

2ο παιχνίδι. Σὲ 3 χαρτόνια χωρισμένα σὲ ἔξη κομμάτια τὸ καθένα, εἶναι σχεδιασμένο ἓνα παιδί σὲ διάφορες γυμναστικὰς στάσεις. Τὸ ἴδιο παιδί καὶ στὶς ἴδιες στάσεις εἶναι σχεδιασμένο καὶ σὲ μικρὰ ἄλλα χαρτόνια. Δίνουμε στὰ παιδιά ἓνα χαρτόνι καὶ λέμε σ' αὐτὰ νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἀσκηση πού δείχνει. Ἡ κάνουμε ἐμεῖς μιὰ ἀσκηση καὶ λέμε νὰ μᾶς δώσουν τὸ χαρτόνι πού δείχνει τὴν ἴδια ἀσκηση.

3ο παιχνίδι. Τέσσερα παιδιά μὲ διαφορετικὸ ἀνάστημα εἶναι σχεδιασμένα ἐπάνω σὲ σανιδίκια. Κάθε παιδί ἀπ' αὐτὰ χωρίζεται σὲ ἑπτὰ κομμάτια, πού μποροῦν νὰ λυθοῦν καὶ νὰ ξαναγίνουν. Ἀνακατάνουμε ὅλα τὰ κομμάτια καὶ ἀπὸ τὰ 4 ἀναστήματα καὶ τὰ παιδιά πρέπει νὰ τὰ ξαναφτιάσουν.

4ο παιχνίδι. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓνα χαρτόνι χωρισμένο σὲ 9 κομμάτια. Σὲ κάθε κομμάτι εἶναι σχεδιασμένο ἓνα πουλί μέσα στὸ κλουβί του σὲ διάφορα

μέρη, στὶς γωνίες, στὴ μέση κλπ. Τὸ κλουβί εἶναι σχεδιασμένο μονάχα ἀπὸ τὴ μπροστινὴ ὄψη. Τὰ παιδιά πρέπει νὰ βάλουν σ' ἄλλα τὰ κομμάτια ἄλλα μικρὰ χαρτονάκια μὲ τὰ ἴδια σχέδια.

5ο παιχνίδι. Σ' ἓνα χαρτόνι μὲ 9 κομμάτια εἶναι σχεδιασμένο σὲ προοπτικὴ ἓνα τραπέζι καὶ πάνω σ' αὐτὸ μιὰ σφαῖρα σὲ διάφορες θέσεις, στὴ μέση, δεξιά, ἀριστερά κτλ. Τὰ σχέδια αὐτὰ εἶναι σχεδιασμένα καὶ σὲ μικρὰ ἄλλα χαρτόνια, πού τὰ παιδιά πρέπει νὰ τὰ βάλουν στὰ ἀντίστοιχα κομμάτια τοῦ χαρτονιοῦ. Ἄν ὁμῶς δὴν εἶναι ἱκανὰ νὰ ἰδοῦν τίς διάφορες θέσεις, τότε ὁ δάσκαλος βίζει μιὰ σφαῖρα σ' ἓνα τραπέζι ἢ σ' ἓνα γραφεῖο, καὶ τὸ ἴδιο κάνουν καὶ τὰ παιδιά. Τέλος τοὺς δείχνει τὸ χαρτόνι μὲ τὴν ἴδια θέση.

6ο παιχνίδι.—Τὸ ἴδιο παιχνίδι γίνεται καὶ μὲ ἓνα χαρτόνι ὅπου εἶναι σχεδιασμένη μιὰ καρτέκλα καὶ μιὰ στάμνα, ἢ καρτέκλα στὴ μέση τοῦ κάθε κομματιοῦ—τὸ χαρτόνι ἔχει 9 κομμάτια—καὶ ἢ στάμνα σὲ διάφορες θέσεις σχετικὰ μὲ τὴν καρτέκλα.

β'. Παιχνίδια ὀπτικὰ κινητικὰ

Τὰ παιχνίδια αὐτὰ εἶναι πολὺ σπουδαῖα. Ἀπασχολοῦν τὰ παιδιά μ' ἓναν τρόπο ἐνεργό, διεγείρουν καὶ συγκρατοῦν τὴν προσοχὴ τους καὶ ἀναπτύσσουν τὴν παρατηρητικότητά, τὴν ἀνίληψη, τὴν κρίση τους κλπ.

1ο παιχνίδι. Μέσα σ' ἓνα μικρὸ κουτί ὑπάρχει ὀρισμένος ἀριθμὸς κύβων. Τὰ παιδιά πρέπει νὰ ἀδειάσουν τὸ κουτί καὶ πάλι νὰ ταχτοποιήσουν τοὺς κύβους. Οἱ κύβοι αὐτοὶ ἔχουν διάφορα χρώματα σὲ καθεμιά ἀπὸ τίς ἑδρες τους. Στὴν ἀρχὴ ταχτοποιοῦνται χωρὶς καμμιά διάκριση γιὰ τὰ χρώματά τους. Σιγὰ ὁμῶς τὰ παιδιά φτιάχνουν μὲ τὰ χρώματα μικρὰ σχέδια μουσαϊκῶν.

2ο παιχνίδι. Μέσα σὲ διάφορα ξύλινα κουτιά, χωρισμένα σὲ 4 ἢ 6 μέρη τὸ καθένα ὑπάρχουν διάφορα μικρὰ ὀγκειματά μὲ διάφορα σχήματα καὶ χρώματα. Στὸ ἓνα π. χ. ὑπάρχουν κομμάτια, πόρτες, βελόνες κτλ., στὸ ἄλλο διάφοροι σπόροι, στὸ ἄλλο φασόλια χρωματιστά, στὸ ἄλλο καρφιά σὲ διαφορετικὸ μέγεθος, στὸ ἄλλο κουκούτσια

ἀπὸ κεράσια, κορόμηλα, βερίκοκα καὶ ροδάκνα. Ἀνακατώνουν τὰ ἀντικείμενα τοῦ κάθε κουτιοῦ καὶ τὰ παιδιὰ τὰ ταχτοποιοῦν.

3ο παιγνίδι. Ἀποτελεῖται ἀπὸ διάφορα ξύλινα πλαίσια, ὅπου εἶναι στερεωμένα δύο κομμάτια ἀπὸ ὕψισμα. Τὰ κομμάτια αὐτὰ ἐνώνονται ἀναμετρίζοντες μὲ κουμπιὰ, πῆρες, κορδάκια κτλ. καὶ τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ τὰ ἐνώσουν κουμπώνοντας τὰ ἢ σφίγγοντας καὶ δένοντας τὰ κορδάκια κλπ. (1).

4ο παιγνίδι. Τὰ παιγνίδια ποὺ ἀναφέραμε δὲν μποροῦν νὰ κινητοποιήσουν τὴν ἐνέργεια πολλῶν παιδιῶν. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν ἔχουν ὄρεξη νὰ ἐργαστοῦν, ἂν δὲ νιώσουν πὼς μὲ τὴν ἐργασία τους κάτι θὰ κερδίσουν. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ὁ Decroly ἔφτιασε διάφορα κουτιά. Στὰ κουτιά αὐτὰ βάζουν σοκολάτα ἢ ἄλλα ζαχαρωτὰ καὶ τὰ κλείνουν μὲ διάφορους τρόπους ἕτσι ποὺ νὰ προσομοίωζον στὴ διανοητικότητα καὶ τὴς μυϊκῆς ἱκανότητες τῶν παιδιῶν. Τὰ παιδιὰ τώρα πρέπει ν' ἀνοίξουν τὰ κουτιά καὶ ἀσχολοῦνται μ' ἐπιμονή, ἐπειδὴ ὁ κρότος τῶν ζαχαρωτῶν ποὺ τριγυρίζουν μέσα στὰ κουτιά καὶ ποὺ θὰ τὰ φᾶνε προκαλεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τους καὶ κατορθώνουν νὰ τ' ἀνοίγουν.

1. Τὸ παιγνίδι αὐτὸ εἶναι σ' ἐν τὰ γνωστὰ παιγνίδια τῆς Montessori μὲ τὰ πλαίσια.

Ἄδαμαντίας Μαντούδη

“Ἡ ΜΗΤΕΡΑ ΛΕΕΙ ΙΣΤΟΡΕΣ,,

Σειρὰ παιδικῶν διηγημάτων, μὲ καλλιτεχνικὸ ἐξώφυλλο καὶ ὄμοιες εἰκόνες, τυπωμένη σὲ ὄμοιο χαρτί, ἀπόχτημα γιὰ κάθε παιδικὴ βιβλιοθήκη. Τιμὴ ὄρχ. 25.

Πουλιέται ἀπὸ τὴ συγγραφέα, ὁδὸς Φιλήρου ἀρ. 48,

Ἀθῆναι (4)

γ'. Παιγνίδια κινητικὰ καὶ ἀκουστικά.

Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ γίνονται μὲ τὰ μάτια δεμένα μ' ἓνα μαντήλι ἢ μὲ ἄλλο μέσο. Γιὰ νὰ προκληθεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παιδιῶν καὶ ἡ προσοχή τους, μποροῦν στὸ τέλος νὰ ἐλέγχουν μὲ τὰ μάτια τους ἂν ἔγιναν καλά ἢ ὄχι. Γίνονται πρὸ πολὺ ὁμαδικὰ καὶ εἶναι πολὺ ἀπλά. Δένουν π. χ. τὰ μάτια ἑνὸς παιδιοῦ καὶ πηγαίνει ἀπὸ ἓνα μέρος σ' ἄλλο κ.λ.π.

1ο παιγνίδι. Ἀποτελεῖται ἀπὸ βαμπακερῆς σακκούλες (30×25) ὅπου μέσα ὑπάρχουν διάφορα πριματὰ πρὸ χρησιμοποιοῦμε, ἓνα κουδούνι, ἓνα φλυτζίνι, ἓνα καπέλλο κλπ. Κάθε παιδί παίρνει μιὰ σακκούλα καὶ ζητεῖ σ' αὐτὴ μὲ τὸ ἓνα χέρι ἓνα ἀντικείμενο σὰν ἐκεῖνο ποὺ ὁ δίσκαλος τοῦ ἔχει βίλει στὸ ἄλλο χέρι καὶ τοῦ ἔχει εἰπεῖ καὶ τ' ὄνομά του. Ἡ ὁ δίσκαλος βάζει μονάχα τὸ ἀντικείμενο στὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ καὶ ζητεῖ νὰ τοῦ εἰπεῖ τ' ὄνομά του.

2ο παιγνίδι. Μέσα σὲ μικρὰ μεταλλικὰ κουτιά βάζουν ἓνα κομμάτι ξύλο, γυαλί κλπ. καὶ ζητοῦν ἀπὸ τὰ παιδιὰ νὰ βροῦν ἀνάμεσα σὲ πολλὰ ἴδια κουτιά ἐκεῖνα ποὺ κάνουν τὸν ἴδιο κρότο.

Ὅλα τὰ παιδαγωγικὰ αὐτὰ παιγνίδια, δὲν πρέπει, ὅπως ἔγραφα καὶ στὰ προηγούμενα ἄρθρα μου, νὰ χρησιμεύσουν γιὰ κλοῦπι, παρὰ «γιὰ παραδείγματα, ποὺ θὰ ὀδηγήσουν τοὺς παιδαγωγούς, ποὺ θέλουν νὰ φτιάσουν τέτοιο ὄλικό». Ἀποτελοῦν ἓνα μονάχα μέρος ἐκεῖνου, ποὺ τὸ παιγνίδι σὰν παιδαγωγικὸ μέσο μπορεῖ νὰ προσφέρει. Ἡ χρησιμότητά τους εἶναι μεγάλη καὶ ἀπόδειξη εἶναι ἡ ἔκτασή τους στὰ ἡγ. παιδαγωγεῖα καὶ τὴς κατώτερες τάξεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου σὲ ὅλα τὰ κράτη ποὺ βρίσκονται στὴν πρωτοπορεία τῆς νέας παιδαγωγικῆς κίνησης καὶ ἡ χρησιμοποίησή τους καὶ ἀπὸ ὁμαλὰ καὶ ἀπὸ ἀνώμαλα παιδιὰ (1).

Γ. Σ. ΔΑΝΟΣ—Δημοδιδάσκαλος

1. Τέτοια παιγνίδια παίζονται ὅπως διαβάσαμε στὸ 4ο τεῦχος τῆς «Παιδαγωγικῆς» καὶ σ' ὁ Πρότυπο Εἰδικὸ Σχολεῖο Ἀθηνῶν, ποὺ εἶναι καὶ ἓνα πραγματικὸ Νέο σχολεῖο.